

48. Čo je svätý grál a čo má spoločné so svätým kalichom?

Štyridsiataôsma z 54 otázok o Ježišovi Kristovi a Cirkvi, na ktoré odpovedá tím profesorov histórie a teológie z Navarskej univerzity.

02.01.2024

Slovo *grál* pochádza etymologicky z neskoro latinského *gradalis* alebo *gratalis*, ktoré je odvodené z klasickej latinčiny zo slova *crater* – nádoba. V rytierskych románoch zo stredoveku

sa tak označuje nádoba alebo pohár, v ktorom Ježiš premenil svoju krv pri poslednej večeri a ktorý neskôr použil Jozef z Arimatey na zachytenie krvi a vody, ktorá sa vyliala pri umývaní Ježišovho tela. O niekoľko rokov neskôr si podľa týchto kníh vzal Jozef kalich so sebou na Britské ostrovy (pozri otázku č. 42. Kto bol Jozef z Arimatey?) a založil spoločenstvo správcov tejto relikvie, ktorí boli neskôr spájaní s templármi. Je pravdepodobné, že sa táto legenda zrodila vo Walese a čerpala zo starovekých latinizovaných prameňov, ako boli napríklad Pilátove skutky, apokryf z piateho storočia.

V keltskej ságe o Percevalovi alebo Parzivalovi – spojenej s cyklom o kráľovi Artušovi a rozvíjanej v dielach ako je Perceval alebo príbeh svätého grálu (Chrétien de Troyes), Parzival (Wolfram von Eschenbach) či Artušova smrť (Thomas Malory) –

sa legenda obohacuje a ďalej šíri. Z grálu sa stáva vzácny kameň, ktorý nejaký čas strážili anjeli, a potom bol zverený do opatrovníctva rytierom z rádu Svätého grálu a ich vládcovi, kráľovi grálu. Každý rok na Veľký piatok zletí z neba holubica, položí na kameň hostiu, obnoví jeho tajomnú silu a moc, ktorá mu prepožičiava večnú mladosť a ktorá dokáže uhasiť každú túžbu jesť a piť. Nápisy na kameni z času na čas prezrádzajú, kto je povolaný k večnej blaženosti v meste grálu, v Montsavage.

Táto legenda je vďaka svojmu námetu spojená s kalichom, ktorý Ježiš použil pri poslednej večeri a o ktorom existuje niekoľko starovekých tradícií. Existujú tri hlavné tradície.

Najstaršia je zo 7. storočia. Podľa nej anglosaský pútnik tvrdí, že v jeruzalemskom chráme Božieho hrobu videl kalich, ktorý použil Ježiš,

a dotkol sa ho. Bol vyrobený zo striebra a mal dve viditeľné držadlá.

Druhá tradícia hovorí, že ide o kalich, ktorý sa zachoval v janovskej katedrále sv. Vavrinca. Nazýva sa *Sacro catino*. Je to zelený krištál podobný miske, ktorý do Janova priviezli križiaci v 12. storočí.

Podľa tretej tradície je kalichom z poslednej večere ten, ktorý sa uchováva v katedrále v španielskej Valencii a je uctievaný ako svätý kalich. Ide o chalcedónový kalich veľmi tmavej farby. Ten mal byť privezený svätým Petrom do Ríma a tam používaný jeho nástupcami, kým nebol v 3. storočí kvôli prenasledovaniu odovzdaný do opatrovania svätému Vavrincovi. Ten ho odviezol do Huescy. Potom, čo sa nachádzal na rôznych miestach v Aragónsku, bol v 15. storočí prenesený do Valencie.

Juan Chapa

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/48-co-je-to-
svaty-gral-co-ma-spolocne-so-svatym-
kalichom/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/48-co-je-to-svaty-gral-co-ma-spolocne-so-svatym-kalichom/) (07.08.2025)